

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยการฝึกอบรมครูช่วยสอนเด็กชาวเขาวิชาฟังและพูดภาษาไทยนี้ เป็นส่วนหนึ่งของโครงการทดลองฝึกอบรมครูช่วยสอนเด็กชาวเขาของแผนกวิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อทดลองวิธีสอนฟังและพูดภาษาไทย โดยใช้แนวการฝึกหัดครูตามหลักสูตรพิเศษของโครงการทดลองฝึกอบรมครูช่วยสอนเด็กชาวเขา ทดลองใช้แบบเรียนวิชาภาษาไทย สร้างคู่มือครู และบทฝึกพูดประกอบหนังสือแบบเรียน เพื่อให้ผู้รับการฝึกอบรมมีความรู้ความสามารถที่จะเป็นผู้ช่วยเจ้าหน้าที่พัฒนาและส่งเสริมให้ชาวเขาค้นคว้าการศึกษาได้ ซึ่งเป็นวิธีหนึ่งที่จะช่วยแก้ปัญหาการขาดแคลนครูสอนเด็กชาวเขานับเป็นปัญหาค้นคว้าการศึกษาที่สำคัญที่จะต้องได้รับการแก้ไขโดยรีบด่วน ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานในการวิจัยไว้ว่า การฝึกอบรมครูช่วยสอนเด็กชาวเขาโดยใช้หลักสูตรพิเศษแบบเรียน บทฝึกพูดประกอบหนังสือแบบเรียน และคู่มือครูที่สร้างขึ้น จะทำให้ผู้รับการฝึกอบรมมีความรู้ และทักษะการฟังและพูดภาษาไทยเพิ่มขึ้น และมีความสามารถในการสอนฟังและพูดภาษาไทยแก่เด็กชาวเขา โดยความรู้และความสามารถดังกล่าวก่อนและหลังการฝึกอบรมมีความแตกต่างกัน

การวิจัยครั้งนี้ กองส่งเสริมชาวเขา กรมประชาสงเคราะห์ ได้คัดเลือกชาวเขาเผ่าต่าง ๆ จาก 11 จังหวัด จำนวน 80 คน เป็นฆราวาส 59 คน พระภิกษุ 8 รูป และสามเณร 13 รูป อายุระหว่าง 16 ถึง 42 ปี เข้ารับการฝึกอบรมโดยอยู่ประจำเป็นเวลา 3 เดือน ณ ศูนย์พัฒนาและส่งเสริมชาวเขา จังหวัดแม่ฮ่องสอน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยหลักสูตรพิเศษ หนังสือแบบเรียนวิชาภาษาไทยสำหรับเด็กชาวเขา บทฝึกพูดประกอบหนังสือแบบเรียน คู่มือครูวิชาฟังและพูดภาษาไทย แบบทดสอบสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนวิชาฟังและพูดภาษาไทย แบบประเมินผลการฝึกสอน แบบนิเทศการสอนแบบปรนัยและแบบประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้แบบเรียนฟังและพูดภาษาไทย เครื่องมือเหล่านี้ผู้วิจัยได้นำไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างประชากร ณ ศูนย์พัฒนาและ

และสงเคราะห์ชาวเขา จังหวัดแม่ฮ่องสอน ตลอดระยะเวลา 3 เดือน โดยทำการสอนและเก็บข้อมูลต่าง ๆ แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าสถิติเพื่อสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. สัมฤทธิผลของการฝึกอบรมในห้องเรียน คำนวณวิชาการ คำนวณวิชาครูเบื้องต้น และความสามารถในการฝึกสอน อยู่ในเกณฑ์ที่เป็นที่น่าพอใจ

2. ความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนทั้ง 2 ด้าน

2.1 ความสัมพันธ์ระหว่างสัมฤทธิผลคำนวณวิชาการกับความสามารถในการฝึกสอน เป็นไปในเชิงนิมิต (Positive)

2.2 ความสัมพันธ์ระหว่างสัมฤทธิผลคำนวณวิชาครูเบื้องต้นกับความสามารถในการสอนเป็นไปในเชิงนิมิต (Positive)

3. ประสิทธิภาพของการฝึกอบรม แม้ว่าความแตกต่างของคะแนนการทดสอบวิชาฟังและพูดภาษาไทย และวิชาครูเบื้องต้น ก่อนและหลังการฝึกอบรมจะไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ก็ตาม แต่จากการสังเกตระหว่างการฝึกอบรม พบว่า ผู้รับการฝึกอบรมส่วนใหญ่มีทักษะในการฟังและพูดภาษาไทย และมีความเข้าใจวิธีสอน ตลอดจนรู้จักการผลิตรายการที่ดีขึ้น จึงนับได้ว่า การฝึกอบรมครั้งนี้มีประสิทธิภาพ

4. การประเมินความคิดเห็นของผู้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับความเข้าใจเนื้อหาในหนังสือแบบเรียนวิชาภาษาไทย ผู้รับการฝึกอบรมมีความเข้าใจเนื้อหาในหนังสือแบบเรียน อยู่ในเกณฑ์ และความแตกต่างของความเข้าใจทั้งก่อนและหลังการฝึกสอน เป็นไปในเชิงนิมิต (Positive)

5. การประเมินความคิดเห็นของผู้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับความมั่นใจในการสอน ประสิทธิภาพในการฝึกอบรม พื้นฐานการศึกษา และสภาพของผู้รับการฝึกอบรม ไม่มีอิทธิพลต่อความมั่นใจในการสอนของผู้รับการฝึกอบรม

ปัญหาและข้อเสนอแนะ

1. การคัดเลือกผู้รับการฝึกอบรม ควรจะได้พิจารณาถึงความสนใจ ความตั้งใจ และสุขภาพอนามัยของผู้รับการฝึกอบรมด้วย เพราะเท่าที่ผ่านมาพบว่า ผู้รับการฝึกอบรมบางคนขาดความสนใจในการฝึกอบรม จนเป็นเหตุให้ผลการเรียนต่ำ บางคนเป็นโรคติดต่อ

อันตราย บางคนเจ็บป่วยอยู่เสมอ ซึ่งมีผลต่อการเรียนการสอน การคัดเลือกควรเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่วางไว้อย่างเคร่งครัด ทั้งนี้เพื่อประสิทธิภาพของการฝึกอบรม และควรจะได้มีการคัดเลือกก่อนหน้าการฝึกอบรมเป็นเวลานานพอควร เพื่อสะดวกในการเตรียมตัว และเส้นทางของผู้รับการฝึกอบรมตามกำหนดเวลา เพื่อขจัดปัญหาการรายงานตัวล่าช้า ซึ่งมีผลต่อการเก็บคะแนน การแบ่งกลุ่ม และการสอน

2. ผู้รับการฝึกอบรมมีพื้นความรู้วิชาสามัญ และมีประสบการณ์แตกต่างกันมาก กล่าวคือ มีตั้งแต่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จนถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ทำให้เกิดปัญหาในการสอน และการฝึกอบรม ฉะนั้นการคัดเลือกผู้รับการฝึกอบรมแต่ละรุ่นควรจะได้กำหนดระดับความรู้วิชาสามัญระดับเดียวกัน หรือระดับใกล้เคียงกัน เช่น ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 7 หรือ ประถมปีที่ 7 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มารับการฝึกอบรมรุ่นเดียวกันเป็นรุ่น ๆ ไป

3. อายุของผู้รับการฝึกอบรมแตกต่างกันมาก กล่าวคือ ตั้งแต่ 16 ปีถึง 45 ปี ทำให้มีปัญหาในการฝึกอบรม เพราะวัยต่างกันย่อมมีความสามารถ วุฒิภาวะ แตกต่างกัน ผู้ที่มีอายุมากย่อมจะแก้ไขข้อบกพร่องในการฟังและพูดภาษาไทย ได้ยากกว่าผู้ที่มีอายุน้อย ฉะนั้นผู้รับการฝึกอบรมควรมีอายุใกล้เคียงกัน และไม่ควรมีอายุเกิน 35 ปี

4. บทฝึกพูดประกอบหนังสือแบบเรียนภาษาไทยทั้ง 40 บท ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อฝึกทักษะการฟังและพูดภาษาไทยสำหรับเด็กๆ นั้น ควรจะได้นำไปใช้ในการฝึกทักษะการฟังและพูดต่อไป พร้อมทั้งวิเคราะห์และแก้ไขปรับปรุง เพื่อให้ใช้ประโยชน์ได้ดียิ่งขึ้น

5. เนื่องจากระยะเวลาในการฝึกอบรมมีเพียง 3 เดือน แต่จะต้องฝึกอบรมทั้งด้านวิชาการและด้านวิชาครูเบื้องต้น จึงจำเป็นต้องใช้สิ่งพิมพ์และเอกสารต่าง ๆ ประกอบการฝึกอบรมจำนวนมาก เช่น แบบทดสอบ คู่มือครู บทฝึกพูดประกอบหนังสือแบบเรียน สิ่งพิมพ์และเอกสารดังกล่าวจะจัดทำในระหว่าง การฝึกอบรมย่อมไม่สะดวก ฉะนั้นก่อนการฝึกอบรมครั้งต่อไปควรจะได้จัดเตรียมเอกสารต่าง ๆ เช่น คู่มือครู บทฝึกพูดประกอบหนังสือแบบเรียน และเอกสารต่าง ๆ ที่จำเป็นต้องใช้ไว้ให้พร้อมที่จะนำไปใช้ได้ทันที ทั้งนี้เพื่อให้การฝึกอบรมดำเนินไปตามแผนที่วางไว้อย่างราบรื่น

6. ปัญหาด้านการฟังและพูดภาษาไทย ผู้วิจัยพบว่า ผู้รับการฝึกอบรมส่วนใหญ่มีข้อบกพร่องในการฟังและพูดภาษาไทย เช่นออกเสียงตัวสะกดไม่ได้นักเรียนออกเสียงเป็นนะเลีย, เมทร ออกเสียงเป็น เมะ ออกเสียงพยัญชนะคนผิด เช่น เสนี ออกเสียงเป็น เชนี, สตรี ออกเสียงเป็น ฉะตรี ออกเสียงตัวสะกดผิดมาตรา เช่น เวียงชัย ออกเสียงเป็น เวียนชัย, มณฑล ออกเสียงเป็น มนทง, ภาค ออกเสียงเป็น พาค ออกเสียงสระผิดแมว ออกเสียงเป็น เมีย, สบาย ออกเสียงเป็น ซ่าบาย, ออกเสียงสั้นเป็นยาว และเสียงยาวเป็นสั้น เช่น ฝน ออกเสียงเป็น โฝน, ชาว ออกเสียงเป็น เช่า เป็นต้น ข้อบกพร่องดังกล่าวแตกต่างกันไปตามแนว และยากแก่การแก้ไขเพราะเป็นข้อบกพร่องของการพูดผิดอันเนื่องมาจากความเคยชิน เกี่ยวกับเรื่องนี้ ศาสตราจารย์ อ่ำไพ สุจริตกุล ได้ให้ความเห็นถึงการแก้ไขข้อบกพร่องดังกล่าวว่า การแก้ไขจะต้องใช้เวลา โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้รับการฝึกอบรมต้องตั้งใจและพยายามที่จะแก้ไขข้อบกพร่องของตนเองด้วย หน้าที่ของผู้วิจัยก็คือจะลงมือให้ผู้รับการฝึกอบรมรู้สาเหตุแห่งความบกพร่องของตน และรู้วิธีแก้ไขข้อบกพร่องนั้น ๆ แล้วจึงลงมือฝึกฝน โดยยึดหลักให้ผู้รับการฝึกอบรมฝึกด้วยความพอใจ (Practice with Satisfactory) จึงจะได้ผลดีที่สุด และในการแก้ไขข้อบกพร่องดังกล่าว ควรจะใช้เทคนิควิธีแตกต่างกันไปในแต่ละแนว เพราะปัญหาของแต่ละแนวแตกต่างกัน

7. ในการฝึกออกเสียงคำที่เป็นปัญหาของชาวเขา ผู้รับการฝึกอบรมส่วนใหญ่จะออกเสียงได้ถูกต้องเมื่อฝึกเป็นคำพยางค์เดี่ยวโดด ๆ แต่ถ้าเป็นคำพยางค์ ผู้รับการฝึกอบรมมักจะออกเสียงไม่ถูก เช่นคำ โรงเรียน เมื่อฝึกออกเสียงทีละพยางค์ จะออกเสียงได้ถูกต้องชัดเจน เมื่อฝึกออกเสียงทั้งคำก็ยังคงออกเสียงเป็น โลเลีย เป็นต้น และถ้าเป็นข้อความหรือประโยคยังเป็นปัญหาในการพูดมากขึ้น ก่อนการฝึก ผู้วิจัยได้อธิบายถึงที่เกิดเสียงสระและเสียงพยัญชนะ โดยใช้ภาพแสดงอวัยวะการออกเสียงประกอบและแนะนำวิธีเปล่งเสียงแล้วให้ฝึกเปล่งเสียงคำจนคล่องโดยใช้กระจกเงาช่วย แล้วจึงเพิ่มคำมากขึ้นเรื่อย ๆ เช่น

อยาก

ออกอยาก

แบบเรียน เพื่อฝึกทักษะการฟังและพูดภาษาไทยสำหรับเด็กชาวเขา เป็นบทสนทนาสั้น ๆ โดย
 จะต้องสร้างให้สอดคล้องกับเนื้อหาในหนังสือแบบเรียนวิชาภาษาไทยสำหรับเด็กชาวเขา เล่ม
 1 - 3 หน่วยการสอนทั้ง 5 หน่วย และการฝึกทักษะฟังและพูดคำที่ตรงการฝึก ด้วยข้อจำกัด
 คึงกล่าว จึงเป็นการยากที่จะให้บทฝึกพูดซึ่งสร้างเป็นบทสนทนาแต่ละบท ครอบคลุมถึงคำที่ตรง
 การฝึก และในขณะเดียวกัน ก็จะต้องสอดคล้องกับหนังสือแบบเรียน หน่วยการสอน และ
 สภาพการณ์ของชาวเขาคด้วย บทฝึกพูดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นบางบทจึงอาจไม่ครอบคลุมทุก ๆ ลักษณะ
 คึงกล่าวแล้ว บางบทจึงมุ่งฝึกคำที่ตรงการฝึกโดยเฉพาะ บางบทมุ่งปลูกฝังแนวคิดและค่านิยม
 ทางสังคม บางบททั้งฝึกคำที่ตรงการฝึกและปลูกฝังแนวคิดและค่านิยมไปพร้อมกัน และเนื่อง
 จากเนื้อหาบางตอนไม่สามารถเขียนเป็นบทสนทนาได้ เพื่อให้บทฝึกพูดที่ใช้ฝึกทักษะการฟังและ
 พูดภาษาไทยสมบูรณ์และครอบคลุมทุกลักษณะคึงกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า ในกรณี
 ที่เนื้อหาตอนใดไม่สามารถสร้างเป็นบทสนทนาได้ ก็อาจใช้นิทาน บทความ และคำประพันธ์
 ประกอบได้

12. ควรจัดให้ผู้รับการฝึกอบรมรุ่นที่ 3 มีโอกาสกลับเข้ามารับการฝึกอบรมอีก
 เมื่อได้ออกไปปฏิบัติหน้าที่แล้วเป็นเวลา 2 ปี เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ และ
 แลกเปลี่ยนประสบการณ์เพื่อนำไปปรับปรุงการสอนของตนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย